

[Enggaard.]

kring 500 mill. kr. i indeværende år; og det skal senere nærmere lægges fast, hvordan disse blokeringer omsættes i besparelser og ændringer. Vi har derfor også kunnet opleve, at der er en nedadgående stigningstakt for statens budgetter igennem disse år. Dette er rigtigt, og vi vil fra venstres side arbejde for, at vi kommer videre ad denne vej.

De videre drøftelser, afvejningen af de enkelte punkter i det offentliges udgiftspolitik, må imidlertid ske ved en bred sammenligning imellem alle de områder, som kan komme på tale, og som arbejdsinstrument for denne afvejning af de nødvendige opgaver tjener den perspektivplanlægning, der fra regeringens hånd blev lagt frem i forårsmånederne.

Jeg tror, vi her har en mulighed for at lede den politiske debat om disse ting ind i et mere frugtbart spor; end vi har kendt det hidtil, hvor man ofte, alt for ofte, har diskuteret de enkelte trafiksområder hver for sig, har diskuteret trafikplanlægning for sig, uddannelsesplanlægning for sig, hospitalsspørgsmål for sig; mange andre ting har været diskuteret inden for den saglige problemkreds, hvor man naturligt meget ofte har haft let ved at komme til den konklusion, at dette og hint måtte gennemføres hurtigst muligt.

Det, vi har behov for, er, at de enkelte ønsker sammenholdes på tværs imellem de enkelte fagområder, og den prioritering, der må komme ud af dette, er politikernes fornemste pligt for de nærmeste år. Dette er en ubehagelig pligt, men det er rigtigt, at vi også over for befolkningen fremstiller tingene ærligt og siger, at en række af de ønsker, som man har haft mulighed for at tro skulle realiseres i en nærmere fremtid, måske må skubbes ud til et senere og bedre tidspunkt, at en række af de standarder og normer, som vi har vænnet os til inden for den offentlige sektor måtte være fremtidens selvfølgeligelige standard, ikke nødvendigvis behøver at være det, men skal tages op til revision.

I dette billede er det naturligvis nødvendigt, at den udviklingstendens, som ligger i statens budgetter og de aktiviteter, staten kan realisere under disse forhold, også følges inden for det kommunale område, altså i

amter og kommuner. Dette må principielt være rigtigt for at søge at opnå, at hvad der skæres og spares i statens regie, ikke sættes over styr igennem en udvikling på det kommunale område, som ikke følger samme tempo.

Jeg kan derfor også nu her ved anden behandling af forslaget om begrænsning af og regler for skatteudskrivningen i kommuner og amter anbefale den indstilling, der foreligger fra udvalget. Dette er en engangsforanstaltning og en foranstaltning, hvor man utvivlsomt her og dér kan have svært ved at udforme reglerne så detaljeret, at det kan passe ind i den enkelte kommunes behov. Jeg har imidlertid tiltro til, at indenrigsministeriet med den betydelige erfaring, dette ministerium har i at administrere kommunale anliggender, vil være i stand til at dømme retfærdigt ud fra de kriterier, som er anført, og som i betænkningen er søgt uddybet noget. Jeg tror, det er muligt igennem relativt få dispensationer og måske også ved fra kommune til kommune at variere spørgsmålet om en senere låntildeling at få et i alt væsentligt rimeligt og retfærdigt billede ud af denne særlige foranstaltning i indeværende år.

Jeg lægger afgørende vægt på, at denne løsning er fundet i forhandling mellem kommunerne og staten. Ikke alene fordi løsningen derved sagligt utvivlsomt bliver rigtigere, men også fordi dette jo er en engangsforanstaltning, der senere må søges videreført i et mere blivende system af knap så rigoristisk karakter; og når man har brug for at udforme et sådant mere blivende system på dette væsentlige område, er det rigtigt og godt, at der fra begyndelsen er det fornødne samarbejde til stede imellem amter, kommuner og regeringen.

Dette var i virkeligheden kun ét eksempel på, at et moderne samfund har brug for at tilpasse sig med korte mellemrum til ændrede forhold. Der er under denne regerings virke gennemført en lang række reformer og ændringer i det bestående samfund. Flere vil følge efter, om ellers regeringen kan følge sit arbejde videre op.

Jeg skal ikke nævne på langt nær alt, hvad der er gennemført — tidligere ordførere har været inde på dette spørgsmål også — men kun fremhæve, at den højere uddannelse er lagt i rammer med hensyn